

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شرق

سه‌شنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۴

۱۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ • ۱۷ اکتبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۲۲ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۲ • اذان مغرب ۱۷:۵۸ • اذان صبح فردا ۴:۴۲ • طلوع آفتاب ۶:۰۵

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

زندگی عشایری و کوچ‌نشینی ستون فقرات هویت و بقای ایل بختیاری است. بخش قابل توجهی از این ایل، مسیرهای سنتی کوچ را از ییلاق‌های سردسیر به قشلاق‌های گرمسیر و بالعکس، با وفاداری به دام‌های خود طی می‌کنند. این کوچ فصلی نه‌تنها برای تأمین علوفه دام‌ها حیاتی است، بلکه بخشی جدایی‌ناپذیر از چرخه اقتصادی و فرهنگی این جامعه محسوب می‌شود. عکس: مریم آل‌مومن دهکردی، ایرنا

نبرد خاموش با روان جمعی ایرانیان

نگاهی به عملیات فرار از زندان

قادر باستانی تبریزی

محتوا هم‌زمان به چند زبان منتشر شد تا بر افکار عمومی جهانی اثر بگذارد و اقدامات اسرائیل مشروع جلوه کند. لایه تقویتی هم شامل بهره‌گیری از حساب‌های واقعی با فالوئر بالا بود که بازنشر هدفمند را ممکن و منشأ اصلی محتوا را پنهان می‌کرد. هم‌زمان، لایه سیاسی عملیات با اقدامات نظامی هماهنگ شد تا فشار چندوجهی بر تصمیم‌گیران ایران ایجاد شود. به بیان ساده، اسرائیل در این کارزار نوعی هم‌افزایی اطلاعاتی-نظامی را آزمایش کرد که می‌تواند به الگوی اصلی نبردهای منطقه‌ای آینده تبدیل شود. این عملیات در ظاهر ساده است، اما در عمق، طراحی پیچیده‌ای دارد. انتشار محتواها اغلب با تحولات نظامی یا سیاسی منطقه هماهنگ می‌شد. برای نمونه، در جنگ ۱۲ روزه، هم‌زمان با حمله هوایی به تهران، فیلمی در فضای مجازی پخش کردند که انفجار کامل سردر زندان اوین را نشان می‌داد. این فیلم با الگوریتم‌های هوش مصنوعی ساخته شده بود، اما در همان چند ساعت نخست انتشار، فضای عمومی کشور تحت تأثیر قرار گرفت و کاربران بسیاری آن را بازنشر کردند. اسرائیل به دنبال دروغ‌سازی صرف نیست و هدفش برهم‌زدن نظام ادراکی جامعه است. دشمن می‌کوشد احساس بی‌پناهی و بی‌اعتمادی را القا کند؛ به‌ویژه زمانی که رسانه‌های رسمی

جنگی خاموش، ذهن‌ها را هدف گرفته است. یک مرکز پژوهشی در کانادا فاش کرده اسرائیل با استفاده از شبکه پیشرفته‌ای از ابزارهای هوش مصنوعی، در حال تولید تصویر، صدا و ویدئوهای جعلی است تا از طریق انتشار شایعه‌ها و اخبار ساختگی، احساس فروپاشی و بی‌ثباتی را در ایران القا کند. این عملیات طی دو سال گذشته، با هدف تضعیف روحیه جمعی ایرانیان و تحریک به شورش سازمان‌یافته دنبال شده است. پادزهر چنین جنگ روانی فراگیری، آن است که رسانه‌های جریان اصلی کشور، به‌ویژه سازمان صداوسیمّا، از پيله انحصار و شخص‌محوری بیرون آیند و با بازسازی اعتماد عمومی و تقویت مخاطب‌محوری، این نقشه پیچیده را خنثی کنند. هدف این است که تصویر بحران در فضای عمومی ایران شکل بگیرد تا ذهن جامعه مستعد واکنش هرجانی شود. پژوهشگران مؤسسه «سیتیزین لب»، اسم این شبکه را «فرار از زندان» گذاشته‌اند و بر پایه شواهد فنی و محتوایی، آن را به اسرائیل نسبت داده‌اند. اسرائیل در این عملیات، مدلی تازه از نبرد را آزمایش کرده است. فناوری هوش مصنوعی به این کشور امکان داده است با هزینه‌ای اندک و نیرویی محدود، روایت‌های جعلی اما اقناع‌کننده بسازد و آنها را در قالب تصویر و صدا به مخاطب ایرانی تزریق کند. مرز میان حقیقت و جعل بسیار باریک شده است و ویدئوهایی که واقعیت ندارند، می‌توانند احساس ناامنی و خشم را به‌سرعت در جامعه گسترش دهند و اعتماد عمومی را بشکنند. در تحلیل گزارش سیتیزن لب آمده است عملیات فرار از زندان با چهار لایه طراحی شده بود. در لایه شناختی، روایت‌هایی ساخته شد تا خشم و بی‌اعتمادی در مردم تحریک شود. در لایه رسانه‌ای،

شماره تماس

۰۹۱۰۲۴۳۹۲۴

۰۲۱۸۸۹۴۲۰۳۵

برای خرید آنلاین کیوارکد را اسکن کنید

طنزخوانی

انتقال پایتخت، چرا و چگونه؟

آیدین سیار سریع

همان‌طور که مستحضرید مدتی است آقای پزشکیان که مشخص است مثل خود ما از زندگی در تهران کلافه شده، با جدیت می‌گوید تهران دیگر جای زندگی نیست و چاره‌ای جز انتقال پایتخت وجود ندارد. راست هم می‌گوید رئیس‌جمهور. روند مهاجرت از شهرستان به تهران به‌گونه‌ای زیاد شده که همین الان که بنده در کافه‌ای در یوسف‌آباد نشست‌ام و دارم این مطلب را می‌نویسم، دو نفر در میز کناری نشست‌اند و با لهجه غلیظ مازندرانی و با قدرت صدای اسطوره آواز جهان، لوجیانو پاوروتی، در حال بحث درباره خرید و فروش ملک هستند. طبیعتاً من به‌عنوان یک تهرانی اصیل این وضعیت را برناتقم و رفتم تذکر دادم که این‌قدر سروصدا نکنید و جمع کنید بروید شهرتان ولی متأسفانه فامیل درآمند و گفتند تو کی اومدی تهران؟! فارغ از این‌ بحث‌ها، دیگر همه روی این قضیه اجماع دارند که تهران دیگر جای زندگی نیست ولی ما همچنان مقاومت می‌کنیم. آلودگی هوا که زیاد شد به جای اینکه اسباب‌مان را بگذاریم روی کول‌مان و از تهران برویم، شعر گفتیم که هوا را از من بگیر، خندهات را نه. چند سالی بدون هوا و صرفاً با اتکا به خنده دوام

۱۷

اثر

۱۷ چاپ از مجموعه «فرا رسیدن بهار در ولدگیت»، بزرگ‌ترین مجموعه از آثار آی‌پدی «دیوید هانکی» هستند که به‌زودی به حراج گذاشته خواهند شد. «سیسکا مارکس»، رئیس بخش چاپ‌های ساتبیز، گفت فروش چاپ‌های آی‌پدی امری نسبتاً نادر است و گردآمدن این تعداد در یک حراجی، اتفاقی واقعاً قابل توجه محسوب می‌شود؛ «پس دیدن اثر ۱۷ از این مجموعه در یک حراج، بی‌سابقه است و بازار تاکنون چنین چیزی را ندیده است. ما فوق‌العاده هجان‌زده‌ایم. باید آنها را از نزدیک دید تا «حضور و تأثیرشان» را درک کرد. دلیل اینکه ما اغلب آنها را برای فروش نمی‌بینیم، این است که مردم به‌سادگی حاضر نیستند از آنها جدا شوند. این آثار بسیار ارزشمند و گران‌مایه‌اند.»

علم‌خوانی

برندگان جایزه نوبل پزشکی معرفی شدند

کمیته نوبل، جایزه نوبل پزشکی امسال را به «مری برانکو»، «فرد رامسدل» و «شیمون ساکاگوچی» اهدا کرد. «مری ای برانکو» متولد سال ۱۹۶۱ است و در مؤسسه زیست‌شناسی سامانه‌ها واقع در شهر سیاتل ایالت واشنگتن آمریکا فعالیت می‌کند. «فردریک جی رامسدل» متولد چهارم دسامبر ۱۹۶۰ در شهر المهرست ایالت ایلینوی آمریکاست و در شرکت زیست‌فناوری «سونوما بیوتراپیکس» واقع در شهر سان‌فرانسیسکو ایالت کالیفرنیا آمریکا مشغول به کار است. همچنین «شیمون ساکاگوچی» متولد ۱۹ ژانویه ۱۹۵۱ در شهر ناگاهامسا ژاپن است و اکنون در دانشگاه اوزاکا تدریس می‌کند. این سه نفر برای اکتشافات در مورد «ایمنی تحمل محیطی» جایزه نوبل را دریافت کردند. سیستم ایمنی قوی بدن باید تنظیم شود، در غیر این صورت ممکن است به اندام‌های خودمان حمله کند. «مری برانکو»، «فرد رامسدل» و «شیمون ساکاگوچی» به خاطر اکتشافات پیشگامانه‌شان در برآره تحمل ایمنی محیطی که مانع از آسیب‌رساندن سیستم ایمنی به بدن می‌شود، جایزه نوبل فیزیولوژی یا پزشکی ۲۰۲۵ را دریافت کردند. سیستم ایمنی بدن هر روز از ما در برابر هزاران میکروب گوناگون که سعی در حمله به بدن دارند، محافظت می‌کند. همه این میکروب‌ها ظاهر متفاوتی دارند و بسیاری از آنها به‌عنوان نوعی استتار، شباهت‌هایی با سلول‌های انسان پیدا کرده‌اند. بنابراین، سیستم ایمنی چگونه تعیین می‌کند که به چه چیزی باید حمله کند و از چه چیزی باید دفاع کند؟ برانکو، رامسدل و ساکاگوچی در اکتشافات بنیادی خود، نگهداران سیستم ایمنی یعنی سلول‌های T تنظیمی را شناسایی کردند که از حمله سلول‌های ایمنی به بدن خودمان جلوگیری می‌کنند. رئیس کمیته نوبل گفت: «اکتشافات آنها برای درک ما از نحوه عملکرد سیستم ایمنی و اینکه چرا همه ما به بیماری‌های خودایمنی جدی مبتلا نمی‌شویم، تعیین‌کننده بوده‌اند.»

مری برانکو

فرد رامسدل

شیمون ساکاگوچی

ساکاگوچی در سال ۱۹۹۵ اولین کشف کلیدی را انجام داد. ساکاگوچی نشان داد که سیستم ایمنی پیچیده‌تر است و گروهی از سلول‌های ایمنی T را که قبلاً ناشناخته بودند، کشف کرد که از بدن در برابر بیماری‌های خودایمنی محافظت می‌کنند.

برانکو و رامسدل در سال ۲۰۰۱ به کشف کلیدی دیگری دست یافتند. آنها توضیحی را برای این پرسش ارائه دادند که چرا یک گونه خاص از موش به‌طور خاص در برابر بیماری‌های خودایمنی آسیب‌پذیر است. آنها کشف کرده بودند این موش‌ها به جهشی در یک ژن دچار هستند که آن را «Foxp3» نامیدند. همچنین، آنها نشان دادند که جهش در معادل انسانی این ژن به بروز یک بیماری خودایمنی جدی به نام «IPEX» منجر می‌شود. دو سال پس از آن، ساکاگوچی توانست این اکتشافات را به هم مرتبط کند. او ثابت کرد که ژن Foxp3 رشد سلول‌هایی را که در سال ۱۹۹۵ شناسایی کرده بود، کنترل می‌کند. این سلول‌ها که اکنون به‌عنوان سلول‌های T تنظیمی شناخته می‌شوند، سایر سلول‌های ایمنی را رصد کرده و تضمین می‌کنند که سیستم ایمنی ما بافت‌های خودمان را تحمل کند. اکتشافات این برندگان زمینه تحمل محیطی را آغاز کرد و به توسعه درمان‌های پزشکی برای سرطان و بیماری‌های خودایمنی انجامید. همچنین، این امر ممکن است به پیوند موفق‌تر اعضای بدن کمک کند. چندین مورد از این درمان‌ها اکنون تحت آزمایش‌های بالینی قرار دارند.